

Prioriteiten in de

Waar zijn handhavers in 2009 nu helemaal mee bezig? Wat zijn de prioriteiten op provinciaal en regionaal niveau, naast die van het Landelijk Overleg Milieuhandhaving (LOM)? HandHaving maakte een rondgang door het land en trof opvallende 'streekeigen' accenten als ondefinieerbare pandjes, het Groene Goud en bollenporrie.

Formeel hebben de provincies een coördinerende taak in het opzetten van gezamenlijke uitvoeringsprogramma's. Een wat dubbelzinnige taak, aangezien de provincies ook audits houden op de kwaliteitscriteria van de gemeentelijke handhaving. De mate van samenwerking verschilt, wellicht hierdoor, ook. Noord-Holland maakt bijvoorbeeld bewust een pas op de plaats om in te kunnen spelen op de actualiteit. Friesland heeft daarentegen een gedegen programma opgesteld.

In provincies of regio's waar Servicepunten- of Serviceknooppunten handhaving actief zijn (Flevoland, Noord-Brabant, Overijssel, Zeeland) is veel aandacht voor scholing en themabijeenkomsten. In het onderstaande overzicht zijn deze initiatieven niet allemaal vermeld. Globaal hebben alle uitvoeringsprogramma's een of meer LOM-prioriteiten in de lijst staan. Verder is er aandacht voor het stimuleren van de samenwerking, voor de invoering van de Wabo en overige recente en verwachte regelgeving, en voor verdergaande professionalisering. Ook de gevolgen van de al dan niet verplichte omgevingsdiensten sijpelen door in de uitvoeringsprogramma's.

Landelijk

Het LOM stelt jaarlijks een aantal samenwerkingsprojecten vast, (milieu)problemen waarvoor een ketengerichte aanpak noodzakelijk is. Dat wil zeggen dat alle relevante handhavingpartners gezamenlijk aan een oplossing werken. In 2009 zijn dat:

- Asbest/ bouw - en sloofafval: ketentoezicht bij slopen en het mogelijk vrijkomen van asbest.
- Bodem en grondstromen: ketenhandhaving bij bodemsanering en grondverzet.
- Verboden consumentenvuurwerk: tegengaan handel onder consumenten van illegaal en professioneel vuurwerk.
- EVOA: export van afval naar niet-OESO landen.
- Groene handhaving: uitvoeren van het Convenant Nalevingstrategie Natuurwetgeving

Provinciaal/regionaal

Friesland

Gearwurking: "sizzen is neat, mar dwaan is in ding" is de titel van het programma handhavingssamenwerking. Het Fries Handhaving Overleg legde daarin de volgende prioriteiten vast:

- Voortzetting langer lopende samenwerking tussen politie en gemeenten:
 - 'Jiskefet': periodieke controles van bedrijven op aanbieder van chemische afvalstoffen; eindejaarscontrole vuurwerk; geluid in de horeca.
- Voortzetting samenwerking tussen verschillende handhavingpartners
 - Doe-het-zelf werkzaamheden aan vaartuigen watersportbedrijven/ jachthavens; koelafdekking bij supermarkten; bestrijdingsmiddelen: opslag bij loonbedrijven; lozing op rioleringen/controle vangputten bij landbouwloonbedrijven; 'ondefinieerbare pandjes': controle op gebruik en bestemming van panden op industrieterrein; glastuinbouw: controle op registratieverplichtingen.
- 'Nieuwe' handhavingssamenwerking 2009/2010
 - Actualisatie Fries protocol asbestbranden; ketenhandhaving asbest; mestvergisters: analyseren aanvoer en verwerking grondstoffenstromen; landelijke LOM-prioriteiten.
- 'Wild cards': suggesties van handhavingpartners, wie mee wil doen, haakt aan:
 - Samenwerking in Gebruiksbesluit; stookinstallaties; opzetten van een proef concern-systeemtoezicht grote bedrijven.

Noordelijke samenwerking

Drenthe, Friesland en Groningen bun-

handhavingsamenwerking

delen in Noordelijke samenwerking de krachten op specialistische taken die vooralsnog niet in regionale omgevingsdiensten worden ondergebracht. Variërend van informatie uitwisselen tot een gezamenlijke regionale uitvoeringspool, werken de provincies samen op onderwerpen als geluid(metingen), groene wetgeving, Besluit risico zware ongevallen (Brzo), piketdienst, ketentoezicht, interbestuurlijk toezicht, vuurwerk, de Wet hygiëne en veiligheid voor badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) en Frontoffice Chemie. Per onderwerp zijn gezamenlijke activiteiten en projecten benoemd. Drenthe gaat meer investeren in het Lokale handhavingsoverleg (LHO): een op gemeentelijk niveau georganiseerd overleg tussen de verschillende handhavingspartners. In Groningen functioneert een ambtelijk provinciebreed overleg waar de voortgang van lopende projecten wordt besproken.

Overijssel

De samenwerking van alle 37 handhavinginstanties is vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Het Servicepunt handhaving (Seph) ondersteunt de samenwerking. Een aantal prioriteiten in het gezamenlijke uitvoeringsprogramma 'Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder' zijn:

- Concern- en systeemtoezicht waterleidingbedrijf Vitens.
- Handhaven voor elkaar: voorheen

de 24 uren-handhavingsestafette, in 2009 een actieweek waarin een X-gebied centraal staat.

- Melkrundveehouderijen & mestbassins: uniforme handhaving van het Landbouwbesluit.
- LPG-tankstations: uiterlijk 1 januari 2010 moeten saneringen van LPG-stations zijn afgerond.
- Extra aandacht voor het formuleren van kwaliteitscriteria door de Twentse partners en een nadere verkenning van samenwerkingsmogelijkheden in de regio IJsselland.

Utrecht

De samenwerkingsafspraken voor 2009 steunen op vier pijlers:

1. bezoeken en controles;
2. informatievoorziening;
3. anders werken;
4. wetten en regels.

Deelnemers aan het Kernoverleg Handhaving hebben ingetekend op:

- Wabo-pilots. leren samenwerken met de handhaving onder de Wabo, ook in relatie tot de Waterwet door voortzetting van proefprojecten indirecte lozingen.
- Coördinatie gezamenlijke opleidingswensen van leden van het Kernoverleg Handhaving.
- Uitvoering geven aan het handhavingsbeleid energiebesparing: Vergelijkbare bedrijven voor energieaspecten op uniforme wijze benaderen.
- Handhavingsestafette 2009: een week maatwerkhandhaving

door alle deelnemers aan het Kernoverleg Handhaving.

Het ambtelijk Kernoverleg Handhaving wordt verder geprofessionaliseerd: vooral voor Wabo en Waterwet. Uitbreiding met BWT-RO vertegenwoordigers vanuit milieudiensten. Verdere ontwikkeling van Kernoverleg is afhankelijk van de komst van omgevingsdiensten.

Zeeland

Als vanouds organiseert het Samenwerkingsknooppunt Zeeland trainingen, cursussen en bijeenkomsten voor informatie- en kennisuitwisseling. In 2009 bijvoorbeeld DTA (asbest), Gebruiksbesluit, horeca en milieuboa. In 2008 is een provinciebrede risicoanalyse uitgevoerd. Op grond daarvan starten de volgende nieuwe projecten:

- Externe Veiligheid: onderzoek naar incidenten in de procesindustrie; onderzoek naar onderhoud in procesindustrie en maatgerichte inspectie.
- Naleving emissienormen lucht- en waterkwaliteit door het bundelen van expertise en informatie uitwisseling.
- Arbeidsimmigranten: openbare orde, huisvesting, veiligheid.
- Naleving regelgeving dierenwelzijn, vooral kleinere veeteeltbedrijven en gemengde bedrijven.
- Regelgeving brandveiligheid (vooral bij bijvoorbeeld onderwijs, zorgin- >>

- stellingen, jachthavens).
- Lozing bij op- en overslag activiteiten.
 - Bodemkwaliteit.
 - Naleving afvalregelgeving, vooral asbest, in samenwerking met Functioneel Parket en politie.
 - Naleving veiligheidseisen grote evenementen.

Limburg

Het Bestuurlijk Handhavingsoverleg Limburg (BHL) heeft provinciebreed drie algemene thema's als prioriteit benoemd:

1. Professionalisering in het kader van de Wabo: kennisontwikkeling door opleidingen; vormen van projectleiderkringen; begeleiding van individuele gemeenten.
2. Externe veiligheid: een inventarisatie heeft uitgewezen dat het aantal risicovolle inrichtingen een veelvoud is van het aantal officiële Brzo-inrichtingen. Er komt onder meer een Limburgbreed Meerjaren handhavings-uitvoeringsprogramma externe veiligheid.
3. Verbeteren van de samenwerking in de praktijk: uitvoering van de landelijke prioriteiten bodemsanering (inclusief waterbodem), bouw- en sloopafval en asbest.

Het Samenwerkingsknooppunt (SKP) ondersteunt een groot aantal langere lopende projecten:

- Project Mobiel PM Laboratorium voor de Euregio, bedoeld om consistente data in de Euregio te verkrijgen en daardoor beter inzicht in

de gezondheidseffecten van onder meer fijn stof.

- Voortzetting project het Groene Goud, gecoördineerde aanpak van illegale hennepcultuur.
- Groene Brigade, samenwerkende handhavingspartners in het buitengebied.
- 1-loket Chemelot, integrale handhaving voor chemische bedrijven op het gelijknamige bedrijventerrein.

Zuid-Holland

De Samenwerkingsovereenkomst 2007-2010 is de basis voor de handhavingsamenwerking in deze provincie. Deze overeenkomst wordt in 2009 tussentijds geëvalueerd. De projecten en prioriteiten van het provinciale SKP zijn opgenomen in het Provinciebrede Handhavingsprogramma 2009. De zeven regio's stellen daarnaast eigen regionale prioriteiten vast.

- Bouw- en sloopafval en asbest: regionale (proef)projecten, in het bijzonder met grote gemeenten zoals Rotterdam en Den Haag.
- Groene handhaving: handhaving buitengebied en groen netwerk (vervolg van 2008). Diverse projecten zoals handhaving Voordelta en schadebestrijding Flora en Faunawet.
- Milieucommunicatie: hoe breng je als toezichthouder de boodschap over.

Speerpunten in Zuid-Hollandse regio's

Regio Rijnmond: 'brijnlozingen', tuinbouwbedrijven maken voor

aanvullend gietwater gebruik van grondwater dat ontzout wordt met omgekeerde osmose. Het brijn, de ingedikte zoutoplossing die overblijft, wordt teruggepompt in de bodem. De provincie verbiedt deze lozingen per 2013.

Proeftuin nodale oriëntatie milieu (PNOM): aandacht voor stromen en knooppunten van mensen, goederen, energie, kapitaal, informatie/communicatie met als doel om een goed zicht te hebben op de samenleving en om (potentiële) criminele activiteiten op te sporen.

Regio Zuid-Holland Zuid: toezicht op natte koeltorens en thermische lozingen; luchtmissies van bedrijven; binnendijkse vaarwegen.

Regio Holland-Rijnland: project bollenporrie: opslag van bollenafval behoort plaats te vinden op vloeiستof-dichte ondergrond met afdekking. Dit om inregenen en uitloggen van resten bestrijdingsmiddel te voorkomen.

Flevoland

Als gevolg van de komst van de Wabo herzielt Flevoland de bestaande overlegstructuren, risicoanalyses en de handhavingsprogrammering. In april 2009 is een grote Handhaversdag gehouden: Grenzeloos Handhaven met onder meer aandacht voor de pilot Concerntoezicht Waterleidingsbedrijf Vitens. Sef Flevoland biedt diverse workshops en cursussen aan: nieuwe en recente regelgeving (Activiteitenbesluit, Gebruiksbesluit, WRO, Wabo), drank en horeca, DTA-C asbest, gemeente-

lijk rioleringsplan, integrale handhaving, programmatisch handhaven, workshops bodem en mestverginning. De LOM-prioriteiten vuurwerk en grondstromen en de handhavingstafette in september worden gezamenlijk opgepakt.

Noord-Holland

Vanwege de landelijke ontwikkelingen in de uitvoering van (milieu)wetgeving en de mogelijke vorming van omgevingsdiensten verlengt Noord-Holland het Samenwerkingsprogramma 2007-2008 met een jaar. In 2009 blijven Activiteiten AMvB, Besluit bodemkwaliteit, indirecte lozingen, bodemsanering en handhavingstafette prioriteiten.

- Dit jaar ligt het accent ook op:
 - Stimuleren van de samenwerking tussen de handhavingpartners met verbreding naar de Wabotaken.
 - Streven naar omgevingsdiensten: uiterlijk april 2009 starten van een pilot om te komen tot grotere uitvoerende diensten. Inmiddels zijn in de regio's Noordoost, West-Friesland en Alkmaar/Kennemerland drie omgevingsdiensten gevormd. Eén van de drie wordt wat groter van opzet en waarin specialisaties worden ondergebracht.
 - Project straf- en bestuursrecht, informatieuitwisseling milieuhandhaving: voortzetting van de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst milieuhandhaving Noord-Holland. Bijna alle bestuurs- en strafrechtelijke part-

ners hebben deze overeenkomst getekend.

- De regio's Amstelland en Meerlanden bouwen de pilot 'Asbestverwijdering' verder uit. Eerder draaide dit in de regio Kennemerland in samenwerking met de Milieudienst IJmond. Mogelijk voert de regio Gooi en Vechtstreek dit project ook uit.

Noord-Brabant

Het Gezamenlijk handhavingprogramma 2009 bestrijkt de provinciebrede prioriteiten en die van de drie regio's waar ook Servicepunten handhaving zijn ondergebracht.

- Een greep uit de Brabantbrede prioriteiten:
 - Vrijplaatsen: uitvoeren van convenanten afgesloten tussen gemeenten, politie, Belastingdienst en Openbaar Ministerie.
 - Huisvesting arbeidsmigranten: veiligheid, gezondheid en ruimtelijke ordening.
 - Handhavingstafette: actieweek in september 2009.
 - Infrastructurele werken: handhaven van technisch en juridisch ingewikkelde regels rond infrastructurele werkzaamheden.
 - Probleembedrijven: instellen van handhavingsteam per probleembedrijf.
 - Samen sterk in het buitengebied: opsporen en beëindigen van illegale niet-inrichtingsgebonden activiteiten.
 - Raakvlakken waterschapstaken en Flora- en faunawet.
 - Bestrijdingsmiddelen en waterbodems: verhoogd toezicht op

gebruik bestrijdingsmiddelen nabij oppervlaktewater.

Speerpunten Brabantse regio's

Regio Brabant Noord

- Niet brandveilig gebruik gebouwen;
- Bouwen zonder of in strijd met bouwvergunning;
- Illegale sloop van asbest/asbestverontreiniging.

Regio Brabant Zuidoost

- Vrijplaatsen;
- Huisvesting arbeidsmigranten;
- IPPC: uniforme aanpak voor de handhaving van agrarische IPPC-bedrijven;
- Grote infrastructurele werken: A2/A67, A50.

Regio Midden- en West-Brabant

- Vrijplaatsen;
- Huisvesting arbeidsmigranten;
- Horecabeleid: overdracht van toezichtstaken rijksoverheid naar gemeenten;
- Kolkenzuigers en afvoer van afvalstoffen;
- Raakvlakken waterschapstaken en Flora- en Faunawet.

Gelderland

De handhavingpartners doen mee aan de Gelderse handhavingweek, projecten in het kader van 'Vernieuwing toezicht'; ketentoezicht LOM-prioriteiten), externe veiligheid. Overige projecten zijn beperkt tot de onderwerpen waarover in regionale samenwerkingsverbanden handhaving concrete afspraken zijn gemaakt.

Tekst: Nicoline Elsink